

BIOGRAM NAUKOWY KSIĘDZA INFUŁATA PROFESORA DRA HAB. TADEUSZA PAWŁUKA

Ks. infułat Tadeusz Pawluk, jeden z najznakomitszych kanonistów polskich, urodził się 11 września 1928 r. w Horodle, w powiecie hrubieszowskim, na terenie obecnej diecezji zamojsko-lubaczowskiej. Przyszedł na świat i wychowany został w katolickiej rodzinie Mikołaja i Feliksy z domu Szymańskiej. Dzieciństwo i wczesną młodość spędził na ziemi hrubieszowskiej. W latach 1944–1948 uczęszczał do gimnazjum w Horodle, a w latach 1948–1949 do liceum ogólnokształcącego w Olsztynie.

Ziemię warmińską ukochał i związał się z nią na stałe.

W roku 1949 wstąpił do reaktywowanego Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” w Olsztynie, gdzie w 1954 r. ukończył studia filozoficzno-teologiczne. Dnia 30 maja 1953 r. otrzymał święcenia diakonatu z rąk abpa Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski. Święcenia kapłańskie otrzymał we współkatedrze olsztyńskiej dnia 31 maja 1954 r., z rąk biskupa włocławskiego prof. Antoniego Pawłowskiego.

Wybitne zdolności Ks. T. Pawłuka zostały dostrzeżone już w latach seminaryjnych. Dlatego też zaraz po święceniach kapłańskich skierowany on został na studia specjalistyczne w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. W latach 1954–1957 studiował tam prawo kanoniczne, uzyskując dyplom magistra prawa kanonicznego na podstawie pracy pt. *Kara śmierci w Kościele*.

Po studiach specjalistycznych Ks. Infułat T. Pawluk niestrudzenie pracuje dla dobra Kościoła w Diecezji Warmińskiej. W okresie od czerwca do września 1957 r. był administratorem parafii Ryn i Szymonki. We wrześniu 1957 r. został powołany na stanowisko wykładowcy prawa kanonicznego w Wyższym Seminarium Duchownym „Hosianum”, gdzie do chwili obecnej przygotowuje kapłanów dla Archidiecezji. W latach 1956–1966 prowadził w Seminarium zajęcia ze śpiewu liturgicznego i był dyrygentem chóru seminaryjnego. W latach 1958–1962 pełnił funkcję wicerektora Seminarium. Ze względu na autorytet naukowy Ks. prof. T. Pawlukowi powierzono przewodniczenia sesjom naukowym w Warmińskim Seminarium Duchownym, którą to funkcję pełnił w latach 1970–1976.

Ks. Infułat T. Pawluk sprawował ponadto wiele ważnych i odpowiedzialnych funkcji w Diecezji Warmińskiej. W latach 1957–1968 był kapelanem Szpitala Wojewódzkiego w Olsztynie, w latach 1962–1973 promotorem sprawiedliwości i obrońcą węzła małżeńskiego w Sądzie Biskupim w Olsztynie, a w roku 1983

został członkiem diecezjalnej rady duszpasterskiej. Od wielu lat Ksiądz Profesor jest członkiem rady kapłańskiej, a od 1992 r. także członkiem kolegium konsultorów, najważniejszego obecnie gremium wspierającego biskupa w zarządzaniu diecezją.

Drugim ośrodkiem naukowym, z którym na trwałe związał się Ks. Prof. T. Pawluk, jest Akademia Teologii Katolickiej w Warszawie. 24 listopada 1959 r. obronił on w tej uczelni rozprawę pt. *Zasada śledcza w kanonicznym procesie karnym*, napisaną pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Mariana Myrchy. Praca ta stała się podstawą nadania Ks. Pawlukowi przez Radę Wydziału Prawa Kanonicznego stopnia doktora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego. W miłenijnym roku 1966 Ks. Prof. Pawluk podjął pracę naukowo-dydaktyczną (najpierw na stanowisku adiunkta) na Wydziale Prawa Kanonicznego Akademii Teologii Katolickiej. Dnia 24 marca 1969 r. rada tegoż wydziału nadała mu stopień doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego. Podstawą nadania tego stopnia był ogólny dorobek naukowy Księdza Profesora oraz przedłożona rozprawa habilitacyjna pt. *Przyznanie sądowe strony w procesie kanonicznym*. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego powierzono Ks. Prof. Pawlukowi stanowisko docenta (1969—1974). W latach 1974—1980, po przyznaniu mu przez Radę Państwa (11 lipca 1974 r.) tytułu profesora nadzwyczajnego nauk prawnych, pracował na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Dnia 11 września 1980 r. Ks. Prof. Pawluk otrzymał tytuł profesora zwyczajnego nauk prawnych. Od tej pory pracuje w ATK na stanowisku profesora zwyczajnego.

W czasie swej wieloletniej pracy naukowo-badawczej Ksiądz Infułat Pawluk sprawował różne odpowiedzialne funkcje w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. W latach 1972—1975 był prodziekanem, a w latach 1978—1983 dziekanem Wydziału Prawa Kanonicznego, który pod jego kierunkiem bardzo dobrze się rozwijał. Od roku 1970 jest na wymienionym wydziale kierownikiem Katedry Kościelnego Prawa Procesowego. Od 1983 r. jest redaktorem naczelnym cenionego w Polsce i docierającego za granicę kwartalnika „Prawo Kanoniczne”.

Ks. Prof. Pawluk jest autorem 10 cennych pozycji książkowych oraz około 130 artykułów, komunikatów, recenzji i sprawozdań naukowych. Z publikacji książkowych na szczególne wyróżnienie zasługują: *Kanoniczne procesy szczególne* (Warszawa 1971 ss. 367), *Kanoniczny proces małżeński* (Warszawa 1973 ss. 310), *Kanoniczna praktyka procesowa w sprawach małżeńskich* (Warszawa 1975 ss. 219), *Kanoniczny proces karny* (Warszawa 1978 ss. 242), *Wprowadzenie do studiów kanonistycznych* (Warszawa 1979 ss. 306). Sławę Księdza Profesora Pawluka powiększyło opracowanie i wydanie cenionego w całej Polsce komentarza do wszystkich ksiąg nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego: *Prawo kanoniczne według Kodeksu Jana Pawła II: T. I. Zagadnienia wstępne i normy ogólne* (Olsztyn 1985 ss. 324). T. II. *Lud Boży — jego nauczanie i uświęcanie* (Olsztyn 1986 ss. 483). T. III. *Prawo małżeńskie* (Olsztyn 1984 ss. 254). T. IV. *Doczesne dobro Kościoła. Sankcje w Kościele. Procesy* (Olsztyn 1990 ss. 468). To czterotomowe dzieło jest pierwszym wydanym w Polsce kompletnym i pogłębionym komentarzem do KPK z 1983 r. Ks. Profesor Pawluk należy do ścisłego kręgu najbardziej płodnych i poczytnych w Polsce kanonistów. W latach 1968—1990 średnio co 2—3 lata ukazywały się jego kolejne znaczące publikacje książkowe.

Zakres zainteresowań badawczych Ks. Prof. Pawluka jest bardzo szeroki. Jego publikacje dotyczą kanonicznego prawa małżeńskiego, prawa o sakramentach świętych (Eucharystii, bierzmowania), prawa konkordatowego, kościelnego prawa konstytucyjnego, administracyjnego i procesowego, podstawowych praw człowieka i praw wiernych, historii i źródeł poznania prawa kanonicznego oraz niektórych aspektów historii państwa i prawa polskiego. Ks. Prof. Pawluk jest autorem licznych wniosków *de lege lata* i *de lege ferenda* w zakresie partykularnych norm liturgicznoprawnych dotyczących muzyki kościelnej, konferencji dekanalnych a także znaczenia charyzmatów w Kościele. Nauka prawa kanonicznego w Polsce zawdzięcza mu opracowanie wielu propozycji prawnych związanych z aplikacją norm KPK z 1983 r.

Główne kierunki specjalizacji naukowej Ks. Profesora Pawluka, w których wniósł on szczególny wkład do nauki polskiej, to prawo małżeńskie (materialne i formalne) oraz szeroko rozumiane prawo procesowe. W zakresie prawa małżeńskiego materialnego wysunął on oryginalne postulaty dotyczące świadomości wymaganej do małżeństwa oraz traktowania cywilnych małżeństw katolików. W zakresie kanonicznego prawa procesowego Ks. Prof. Pawluk badał wszystkie postacie procesów szczególnych, poddawał wnikliwej analizie niektóre szczegółowe kwestie dotyczące kanonicznego postępowania karnego, a zwłaszcza rozwinął teorię śledztwa szczegółowego i zasady śledczej w kanonicznym procesie karnym. Wnikliwie opracował także znaczenie sądowego przyznania strony. Ks. Prof. wysunął też cenne wnioski dotyczące sędziowskiej oceny środków dowodowych oraz ugodowego i polubownego rozstrzygnięcia sporów w Kościele. Jego publikacje z zakresu kanonicznego procesu małżeńskiego zawierają wiele śmiałych i praktycznych propozycji, które znalazły zastosowanie w polskim sądownictwie kościelnym.

Nie ulega wątpliwości, że przez swoje prace z zakresu dogmatyki powszechnego prawa kanonicznego Ks. Prof. Pawluk znacznie przyczynił się do właściwego stosowania w Polsce nowych norm kodeksowych oraz poszerzenia znajomości źródeł poznania prawa kanonicznego.

Ks. Prof. Pawluk zapisał się w historii kanonistyki polskiej także jako wspaniały dydaktyk. Jego wykłady, uwzględniające aktualny stan prawodawstwa Kościoła, najnowsze osiągnięcia naukowe kanonistyki oraz prowadzone w niezwykle interesujący sposób, zawsze budziły i budzą nadal wielkie zainteresowanie. Jego opracowania, a zwłaszcza wymienione wyżej pozycje książkowe dobrze służą studentom wyższych uczelni, środowisku kanonistów oraz całemu Kościołowi w Polsce. Jest on serdecznie wspominanym i bardzo cenionym wychowawcą wielu kapłanów oraz kanonistów. Pod jego kierunkiem napisano ponad 50 prac magisterskich oraz 8 rozpraw doktorskich. Ponadto brał on czynny udział w 13 innych przewodach doktorskich, w czterech przewodach habilitacyjnych oraz w czterech postępowaniach zmierzających do nadania tytułu naukowego profesora.

Należy podkreślić, że Ks. Prof. T. Pawluk jest naukowcem znanym i cenionym nie tylko w Polsce. Wielokrotnie wygłaszał interesujące wykłady, zarówno na sympozjach krajowych, jak i zagranicznych. Brał udział w Międzynarodowych Kongresach Prawa Kanonicznego w Pampelunie (1976), w Fryburgu Szwajcarskim (1980), w Ottawie (1984) i w Lublinie (1993). W 1980 roku prowadził wykłady z dziedziny prawa kanonicznego w uniwersytecie w Bonn.

Ks. Infułat działa także w kilku krajowych i zagranicznych towarzystwach naukowych: Consociatio Internationalis Studio Iuris Canonici Promovendo, Stowarzyszenie Teologów Polskich i Stowarzyszenie Kanonistów Polskich.

Dowodem uznania dla szlachetności charakteru, wielkiej wiedzy, wysokiej kultury osobistej i gorliwości kapłańskiej Księdza Profesora są godności przyznane mu przez Biskupa oraz Ojca Świętego. W roku 1963 mianowany został kanonikiem rzeczywistym Warmińskiej Kapituły Katedralnej, a w roku 1983 protonotariuszem apostolskim (infułatem).

Wyjątkowa kompetencja i fachowość Księdza Profesora Pawluka w zakresie prawa kanonicznego są cenione wysoko przez Episkopat Polski i przez Stolicą Apostolską. Wielokrotnie powoływano go do pracy w ponaddiecezjalnych instytucjach kościelnych w Polsce. W latach 1975—1980 był Ks. Profesor członkiem Komisji Episkopatu do spraw Rewizji Prawa Kanonicznego, w latach 1978—1983 członkiem Rady Naukowej Episkopatu Polski, a przed kilkoma laty został członkiem Komisji Przygotowawczej do spraw II Synodu Plenarnego w Polsce. Ostatnio Nuncjusz Apostolski w Polsce, Ks. Arcybiskup Józef Kowalezyk, najznakomitszy Wychowanek Ks. Profesora, powołał go na członka Komisji Konkordatowej, przygotowującej w latach 1992—1993 tekst nowego Konkordatu pomiędzy Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską.

ks. Ryszard Sztymiler

SEKRETARIAT STANU

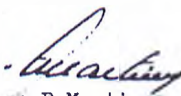
WATYKAN. 13 listopada 1984 r.

Czcigodny Księżo,

W imieniu Jego Świątobliwości Jana Pawła II serdecznie dziękuję za nadesłany komentarz do nowego Prawa Małżeńskiego, który jest cennym wkładem do rozwoju nauki Prawa Kanonicznego w Polsce.

Ojciec Święty poleca Księdza i Jego naukowe wysiłki Bogu w modlitwie, uprasza potrzebne łaski i z serca udziela swego Apostolskiego Błogosławieństwa.

W jedności Chrystusowego kapłaństwa

+ E. Martinez
Arcybiskup

Przewielebny
Ks. Tadeusz PAWLUK
ul. Głowackiego 14
10-448 Olsztyn
Polonia

Józef Kardynał Glemp
Prymas Polski

00 248 WARSZAWA
ul. MICKIEWICZA 17/19 141 312157

dnia 25 września 1984 r.

N. 2318 /84/P

Przewielebny Księżu Infułacie,

Z wdzięcznością przyjąłem opracowanie Księdza Profesora z zakresu nowego prawa małżeńskiego wydane przez Warmińskie Wydawnictwo Diecezjalne w serii "Prawo kanoniczne według Kodeksu Jana Pawła II", życzę szybkiej realizacji tak wspaniałego zamierzenia. Ufam jednocześnie, że dzieło to będzie służyć Kościołowi w Polsce, tak w zakresie teoretyczno-naukowym jak i praktyczno-pastoralnym.

Na trudy dalszej pracy autorskiej przekazuję prymasowskie błogosławieństwo

+ Józef Kard. Glemp

+ Józef Kard. Glemp
Prymas Polski

Przewielebny

Ks. inf. prof. dr hab. Tadeusz P A W L U K
ul. Głowańskiego 14
10-448 O l s z t y n

Józef Kardynał Glemp
Prymas Polski

Warszawa, 1989.01.25

N. 319 /89/P.

Przewielebny Księżu Infulacie,

Imieniem Konferencji Episkopatu Polski **m i a n u j e**
Księdza Infulata członkiem piętnastej Komisji przygotowawczej
do II Synodu Plenarnego, która zajmie się problematyką
upowszechnienia prawa kanonicznego.

Całym sercem życzę Bożego błogosławieństwa i opieki Matki
Najświętszej w pracy dla dobra Kościoła.

+ Józef kard Glemp

+ Józef Kardynał Glemp
Przewodniczący Konferencji
Episkopatu Polski
Prymas Polski

Przewielebny
Ks. Infulat prof.dr hab. Tadeusz PAWLUK
ul. Głowackiego 14
10-448 O l s z t y n

KSIĄDZ

prof.dr hab. Tadeusz P A W L U K

otrzymuje

NAGRODĘ
INDYWIDUALNĄ
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ

za pracę pt. : "Prawo kanoniczne wg Kodeksu Jana Pawła II "

WARSZAWA, DNIA 1 października 1991 ROKU

MINISTER

KSIĄDZ PROFESOR DR HAB. TADEUSZ PAWLUK

J. EM. KARDYNAŁ JÓZEF GLEMP, PRYMAS POLSKI, OTRZYMUJE Z RĄK PROMOTORA, DZIEKANA WYDZIAŁU PRAWA KANONICZNEGO, DYPLOM DOKTORA HONORIS CAUSA, NADANY PRZEZ SENAT AKADEMII TEOLOGII KATOLICKIEJ